

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Państwa ręce kolejny autorski przegląd orzecznictwa podatkowego, w ramach którego wybieramy i komentujemy najciekawsze wyroki w sprawach podatkowych. Życzymy miłej lektury!

Spis treści

1. Zwolnienie dywidendy za granicą nie wyklucza zwolnienia z WHT w Polsce - wyroki NSA z 12 sierpnia 2026 r., sygn. II FSK 1400/23, II FSK 1518/23, II FSK 1519/23 i II FSK 1520/23	2
2. Dieta pudełkowa a VAT – nie to co w pudełku jest najważniejsze - wyrok NSA z 12 czerwca 2026 r., sygn. I FSK 1561/25	5
3. Urealnienie bazy kosztowej to korekta cen transferowych - wyrok NSA z 26 maja 2026 r., sygn. II FSK 971/23	7
4. Safe harbour dla pożyczek. NSA nie pozwala na „uśrednianie” WIBOR - wyrok NSA z 28 kwietnia 2026 r., sygn. II FSK 1605/24	9
5. „Łamany” transport a eksport towarów - wyrok WSA w Gliwicach z 21 maja 2026 r., sygn. I SA/GI 1012/25	12
6. Czy odszkodowanie wypłacone z polisy OC stanowi przychód podatkowy? - wyrok NSA z 25 czerwca 2026 r., sygn. II FSK 1019/23	14

październik 2026

Zwolnienie dywidendy za granicą nie wyklucza zwolnienia z WHT w Polsce

Wyroki NSA z 12 sierpnia 2026 r., sygn. II FSK 1400/23, II FSK 1518/23, II FSK 1519/23 i II FSK 1520/23

12 sierpnia 2026 r. NSA wydał cztery wyroki, uchylając cztery wyroki WSA w Lublinie oraz odmowy wydania opinii o stosowaniu preferencji. Odmowy wydania opinii i spór sądowy dotyczyły tego, czy zwolnienie dywidend z opodatkowania w Holandii wyklucza ich zwolnienie z podatku u źródła w Polsce.

Stan faktyczny

Polskie spółki należały do grupy kapitałowej działającej na rynku nieruchomości i prowadziły inwestycje deweloperskie. Planowały wypłacać dywidendy swoim holenderskim udziałowcom. Spółki wystąpiły o wydanie opinii o stosowaniu preferencji, która miała potwierdzić możliwość zwolnienia dywidend z podatku u źródła.

Organ odmówił wydania opinii. Wskazał, że otrzymane przez holenderskich udziałowców dywidendy korzystają w Holandii ze zwolnienia z CIT, tzw. participation exemption. Zdaniem organu oznaczało to niespełnienie warunku z art. 22 ust. 4 pkt 4 ustawy o CIT.

Organ uznał jednocześnie holenderskie spółki za rzeczywistych właścicieli dywidend. Nie przeprowadził jednak pełnej analizy ich rzeczywistej działalności gospodarczej ani przesłanek nadużycia z art. 22c ustawy o CIT. Stwierdził, że nie jest to konieczne, ponieważ już samo niespełnienie art. 22 ust. 4 pkt 4 ustawy o CIT wystarczało do odmowy wydania opinii.

Stanowisko WSA

PWSA podzielił stanowisko organu i oddalił skargi polskich spółek.

Dla przypomnienia: jednym z warunków zwolnienia dywidendy z WHT – wynikającym z art. 22 ust. 4 pkt 4 ustawy o CIT – jest to, aby spółka-matka „nie korzystała ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągania.”

Zdaniem WSA zaprezentowanym w omawianych wyrokach, warunek ten obejmuje nie tylko zwolnienie podmiotowe, lecz także zwolnienie przedmiotowe dotyczące otrzymywanej dywidendy. Według WSA formalne podleganie CIT nie wystarcza, jeżeli określona kategoria dochodu została zwolniona z opodatkowania.

Sąd powołał się przede wszystkim na cel dyrektywy Parent-Subsidiary (PS). Przyjął, że dyrektywa ma eliminować podwójne opodatkowanie, ale nie powinna prowadzić do całkowitego nieopodatkowania dywidendy. Podatek od dywidendy powinien zatem zostać pobrany albo w państwie spółki zależnej, albo w państwie spółki dominującej.

Kluczowe znaczenie WSA przypisał wyrokowi TSUE w sprawie C-448/15, Wereldhave. Sprawa dotyczyła holenderskich instytucji inwestycyjnych, które stosowały stawkę CIT 0%, jeżeli wypłacały wszystkie zyski akcjonariuszom. TSUE uznał, że podmioty te znajdowały się praktycznie w takiej samej sytuacji jak podmioty zwolnione z podatku.

WSA przeniósł tę argumentację na holenderskie spółki holdingowe. Uznał, że w obu przypadkach rezultat finansowy jest taki sam: brak podatku od określonego dochodu, a z tego wywiódł, że spółka holdingowa nie spełnia warunku „braku korzystania ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów”.

Stanowisko NSA

NSA uchylił wszystkie cztery wyroki WSA oraz wszystkie cztery odmowy wydania opinii o stosowaniu preferencji.

Pisemne uzasadnienia wyroków NSA nie są dostępne. Z ustnych motywów rozstrzygnięć wynika jednak, że art. 22 ust. 4 pkt 4 ustawy o CIT nie ustanawia warunku faktycznego opodatkowania dywidendy w państwie jej odbiorcy. Takiego dodatkowego warunku nie można wyprowadzać na niekorzyść podatnika wyłącznie z wykładni celowościowej lub systemowej. Zwolnienie przedmiotowe dotyczące dywidendy nie jest bowiem tym samym co zwolnienie podmiotowe spółki z opodatkowania od całości jej dochodów.

Okiem eksperta ABC Tax – Tomasz Napierała

NSA słusznie uznał, że zwolnienie dywidendy w państwie spółki dominującej nie wyklucza zwolnienia z WHT w Polsce. Dyrektywa PS została stworzona właśnie po to, aby eliminować podwójne opodatkowanie ekonomiczne, czyli tego samego zysku poprzez równoległe stosowanie obu mechanizmów zwolnienia: w państwie źródła (zwolnienie dywidendy z WHT) i w państwie rezydencji (participation exemption). Zwolnienie konkretnej dywidendy (participation exemption) nie jest równoznaczne ze zwolnieniem spółki z opodatkowania całości dochodów, ponieważ spółka nadal pozostaje podatnikiem CIT. Sąd pierwszej instancji błędnie odwołał się do orzeczenia Wereldhave, które dotyczyło szczególnego reżimu podmiotowego, a nie zwolnienia określonych kategorii dochodów. Ewentualne nadużycia powinny być oceniane odrębnie na podstawie przepisów antyabuzyjnych, a nie poprzez rozszerzającą interpretację warunków zwolnienia. Stanowisko to potwierdza również interpretacja ogólna Ministra Finansów z 15 listopada 2024 r., nr DD9.8202.1.2024. Minister wskazał w niej, że korzystanie ze zwolnienia przedmiotowego dotyczącego dywidendy nie narusza warunku z art. 22 ust. 4 pkt 4 ustawy o CIT.

Tomasz Napierała
Doradca podatkowy
Partner w ABC Tax

tel. 797 720 901
tnapierala@abctax.com.pl

Dieta pudełkowa a VAT – nie to co w pudełku jest najważniejsze

Wyrok NSA z 12 czerwca 2026 r., sygn. I FSK 1561/25

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła przedsiębiorcy świadczącego usługi cateringu dietetycznego, polegające na przygotowywaniu i dostarczaniu klientom kompletnych zestawów posiłków na cały dzień, tzw. diet pudełkowych. Oferowane zestawy składały się z kilku posiłków o określonej kaloryczności i były dostarczane bezpośrednio do klientów.

Podatnik początkowo opodatkowywał swoją sprzedaż stawką 8% VAT. Następnie uznał jednak, że głównym przedmiotem świadczenia jest dostawa gotowych posiłków, która powinna korzystać z preferencyjnej stawki 5%. W związku z tym, złożył korekty deklaracji VAT i wystąpił o stwierdzenie nadpłaty podatku.

Organy podatkowe nie zgodziły się z takim stanowiskiem. Uznały, że choć elementem świadczenia jest dostawa żywności, to sprzedawana usługa ma charakter kompleksowy i powinna zostać zaklasyfikowana do grupowania PKWiU 56 „Usługi związane z wyżywieniem”. W konsekwencji właściwa pozostaje stawka 8% VAT.

Po niekorzystnym rozstrzygnięciu przed WSA sprawa trafiła do NSA.

Stanowisko NSA

NSA oddalił skargę kasacyjną podatnika i potwierdził prawidłowość stosowania stawki 8% VAT.

Sąd wskazał, że oferowane przez podatnika świadczenie nie sprowadza się wyłącznie do sprzedaży pojedynczych gotowych produktów spożywczych. Klient nabywa bowiem kompleksową usługę zapewnienia całodziennego wyżywienia o określonych parametrach żywieniowych i kalorycznych.

NSA podkreślił, że usługi związane z wyżywieniem stanowią kategorię szerszą niż klasyczne usługi restauracyjne. Mogą obejmować również dostawy produktów spożywczych połączone z dodatkowymi elementami organizacyjnymi i logistycznymi, jeżeli są one integralną częścią całego świadczenia.

Zdaniem Sądu fakt, że w świetle ustawy o VAT mamy do czynienia z dostawą towarów, nie wyklucza jednocześnie zakwalifikowania świadczenia do grupowania PKWiU dotyczącego usług związanych z wyżywieniem. W analizowanej sprawie decydujące znaczenie miał gospodarczy charakter całego świadczenia, a nie wyłącznie sam fakt przekazania posiłków klientowi. W rezultacie NSA potwierdził, że sprzedaż diet pudełkowych podlega opodatkowaniu stawką 8% VAT.

Wyrok jest prawomocny.

Okiem ekspertki ABC Tax – Elżbieta Skurczak

Wyrok wpisuje się w utrwaloną już linię orzeczniczą dotyczącą świadczeń kompleksowych w VAT. NSA po raz kolejny podkreślił, że przy ustalaniu właściwej stawki podatku nie można analizować wyłącznie fizycznego produktu otrzymywanego przez klienta. Kluczowe jest ustalenie, czego rzeczywiście oczekuje nabywca i jaki jest ekonomiczny sens całej transakcji.

W przypadku diet pudełkowych klient nie kupuje pojedynczych gotowych dań, lecz kompleksowe rozwiązanie żywieniowe obejmujące dobór posiłków, określoną kaloryczność, plan żywienia oraz codzienną logistykę dostaw. Właśnie te elementy przesądziły o zakwalifikowaniu świadczenia do usług związanych z wyżywieniem.

Orzeczenie jest istotne nie tylko dla branży cateringowej. Pokazuje ono szerszą tendencję w orzecznictwie, zgodnie z którą sądy coraz częściej analizują transakcje z perspektywy ich ekonomicznej treści, a nie wyłącznie poszczególnych elementów technicznych. Dla podatników oferujących produkty wraz z dodatkowymi usługami oznacza to konieczność szczególnie starannej analizy, czy dostarczany towar rzeczywiście stanowi główny element świadczenia, czy też jest jedynie częścią szerszej usługi kompleksowej.

Elżbieta Skurczak

Radca prawny

Partner w ABC Tax

tel. 533 336 434

eskurczak@abctax.com.pl

Urealnienie bazy kosztowej to korekta cen transferowych

Wyrok NSA z 26 maja 2026 r., sygn. II FSK 971/23

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła spółki działającej w ramach międzynarodowej sieci domów mediowych, która nabywała od podmiotu powiązanego usługi wsparcia merytorycznego i administracyjnego. Wynagrodzenie za te usługi ustalano metodą koszt plus 5%, na podstawie kosztów rzeczywiście poniesionych przez usługodawcę. W trakcie roku spółka płaciła jednak wynagrodzenie ryczałtowe skalkulowane w oparciu o koszty planowane, a po ustaleniu kosztów rzeczywistych dokonywano korekt in plus lub in minus.

Spółka uważała, że korekty te nie stanowią korekt cen transferowych w rozumieniu art. 11e ustawy o CIT. Argumentowała, że służą one jedynie urealnieniu bazy kosztowej, natomiast nie zmieniają marży usługodawcy, która pozostaje na stałym poziomie 5%. W konsekwencji korekty były ujmowane na bieżąco, na zasadach ogólnych, a nie przyporządkowywane do właściwego roku.

Dyrektor KIS nie zgodził się z tym podejściem. Uznał, że korekty wynikające z zastąpienia kosztów planowanych kosztami rzeczywistymi są korektami cen transferowych. WSA w Warszawie stanął po stronie spółki, jednak NSA uchylił ten wyrok i oddalił skargę podatnika.

Stanowisko NSA

NSA wskazał, że ceną transferową jest rezultat finansowy warunków ustalonych pomiędzy podmiotami powiązаныmi, w tym wynagrodzenie za usługę. W przypadku metody koszt plus na ostateczną wysokość wynagrodzenia wpływają zarówno baza kosztowa, jak i zastosowana marża. Nie można zatem przyjąć, że niezmienność samej marży przesądza o braku korekty ceny transferowej.

Zdaniem NSA, art. 11e ustawy o CIT obejmuje również sytuacje, w których cena została pierwotnie ustalona na podstawie kosztów planowanych lub historycznych, a następnie jest rekalkulowana po poznaniu kosztów rzeczywistych. Taki mechanizm odpowiada wprost przesłance dotyczącej poznania faktycznie poniesionych kosztów będących podstawą kalkulacji ceny transferowej.

Sąd podkreślił również, że art. 11e ustawy o CIT stanowi regulację szczególną wobec ogólnych zasad korygowania przychodów i kosztów. Korekty in plus, zwiększające dochód podatnika, mogą być dokonane po spełnieniu warunków z art. 11e pkt 1–2 ustawy o CIT. Natomiast korekty in minus, obniżające dochód podatnika, wymagają spełnienia wszystkich ustawowych warunków. Co istotne, NSA uznał również, że korekty in minus, które nie spełniały wszystkich ustawowych przesłanek były niedopuszczalne, bowiem ujęciu tego rodzaju korekt przez podatnika na zasadach ogólnych sprzeciwiają się wprost przepisy art. 12 ust. 3i pkt 2 i art. 15 ust. 4k pkt 2 ustawy o CIT.

Okiem ekspertki ABC Tax – Natalia Chwała

Wyrok ma istotne znaczenie dla grup kapitałowych stosujących rozliczenia oparte na budżetowanych kosztach i późniejszym porównaniu ich z kosztami rzeczywistymi. NSA przyjął szerokie rozumienie korekty cen transferowych. W praktyce samo określenie korekty jako „true-up”, „wyrównanie kosztów” czy „urealnienie bazy kosztowej” nie przesądza jeszcze o możliwości rozliczenia jej na zasadach ogólnych.

Kluczowe jest ustalenie, co rzeczywiście zmienia faktura korygująca. Jeżeli prowadzi ona do rekalkulacji wynagrodzenia w transakcji kontrolowanej w związku z poznaniem rzeczywistych kosztów lub przychodów stanowiących podstawę ceny, istnieje ryzyko uznania jej za korektę cen transferowych. Dotyczy to także sytuacji, w których narzut/marża pozostaje bez zmian.

Orzeczenie pokazuje również praktyczne ryzyko związane z korektami in minus. Podatnicy powinni jeszcze przed zakończeniem roku zweryfikować, czy posiadają dokumenty i informacje wymagane do spełnienia warunków ustawowych oraz czy druga strona rozliczy korektę w tej samej wysokości. Brak spełnienia tych warunków może oznaczać, że korekta obniżająca dochód nie będzie mogła zostać ujęta podatkowo, a zastosowanie ogólnych zasad korekty przychodów lub kosztów nie będzie rozwiązaniem alternatywnym.

Natalia Chwała
Doradczyni podatkowa
Partner w ABC Tax

tel. 790 720 902
nchwala@abctax.com.pl

Safe harbour dla pożyczek. NSA nie pozwala na „uśrednianie” WIBOR

Wyrok NSA z 28 kwietnia 2026 r., sygn. II FSK 1605/24

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła spółki, która udzielała pożyczek podmiotom powiązanym i chciała korzystać z uproszczenia typu safe harbour przewidzianego w art. 11g ustawy o CIT. Spółka planowała ustalać oprocentowanie pożyczek w oparciu o stawkę WIBOR 3M powiększoną o marżę 2%, jednak nie w sposób standardowy.

Zamiast przyjmować bieżące notowanie WIBOR 3M, spółka zamierzała co miesiąc obliczać średnią arytmetyczną z pięciu ostatnich notowań WIBOR 3M z poprzedniego miesiąca. Tak wyliczona wartość miała obowiązywać przez kolejny miesiąc trwania pożyczki. Zdaniem spółki takie rozwiązanie było zbliżone do praktyki stosowanej przez banki i nadal realizowało cel przepisów dotyczących safe harbour.

Stanowisko Dyrektora KIS

Dyrektor KIS uznał stanowisko spółki za nieprawidłowe. W interpretacji wskazał, że art. 11g ust. 1 pkt 1 ustawy o CIT wymaga ustalenia oprocentowania w oparciu o rodzaj bazowej stopy procentowej oraz marżę wynikające z obwieszczenia Ministra Finansów.

Zdaniem organu przepisy nie przewidują możliwości stosowania uśrednionej stawki WIBOR 3M będącej średnią arytmetyczną kilku wybranych notowań. W konsekwencji, proponowany przez spółkę sposób kalkulacji oprocentowania nie spełniał warunków pozwalających na zastosowanie uproszczenia safe harbour.

Stanowisko WSA w Bydgoszczy

WSA w Bydgoszczy podzielił stanowisko Dyrektora KIS i oddalił skargę spółki.

Sąd podkreślił, że przepisy dotyczące safe harbour mają charakter szczególny, dlatego powinny być interpretowane ściśle. W ocenie WSA warunkiem korzystania z uproszczenia jest ustalenie oprocentowania zgodnie z obwieszczeniem Ministra Finansów obowiązującym na dzień zawarcia umowy pożyczki. Regulacje te przewidują oprocentowanie oparte na stopie zmiennej (WIBOR 3M) oraz określonej marży, natomiast nie dają podstaw do tworzenia własnych metod wyliczania stopy bazowej.

Stanowisko NSA

NSA oddalił skargę kasacyjną spółki i w pełni podzielił stanowisko Dyrektora KIS oraz WSA.

NSA wskazał, że przepisy ustawy o CIT nie przewidują uśredniania stawki WIBOR na potrzeby kalkulacji oprocentowania pożyczki.

NSA podkreślił również, że safe harbour jest jedynie przywilejem podatnika. Jeżeli podmiot chce korzystać z tego uproszczenia, musi spełnić wszystkie warunki określone w ustawie. Nie ma możliwości ich modyfikowania, nawet jeśli proponowane rozwiązanie mogłoby być uznane za racjonalne z biznesowego punktu widzenia.

W efekcie NSA potwierdził, że stosowanie średniej arytmetycznej z kilku notowań WIBOR 3M wykracza poza zakres dopuszczalny przez art. 11g ustawy o CIT i wyłącza możliwość zastosowania uproszczenia safe harbour.

Okiem ekspertki ABC Tax – Tetiana Startseva

Wyrok NSA ma istotne znaczenie dla podmiotów korzystających z uproszczenia safe harbour dla pożyczek wewnątrzgrupowych.

NSA potwierdził, że warunki stosowania tego rozwiązania należy interpretować bardzo rygorystycznie.

W praktyce oznacza to konieczność dokładnego przeanalizowania zapisów umów pożyczek wewnątrzgrupowych. Problematiczne mogą okazać się różnego rodzaju autorskie mechanizmy ustalania stopy bazowej, nawet jeśli z biznesowego punktu widzenia są racjonalne lub nawiązują do rozwiązań stosowanych przez banki.

Przykładowo, w świetle analizowanego wyroku, warunków safe harbour może nie spełniać stosowanie miesięcznej lub kwartalnej średniej wartości WIBOR zamiast bieżącej stopy referencyjnej, ustalanie oprocentowania w oparciu o maksymalny lub minimalny WIBOR z określonego okresu czy wprowadzanie innych własnych algorytmów wygładzających wahania stóp procentowych.

Oczywiście nie oznacza to, że takie rozwiązania są niedopuszczalne z perspektywy cen transferowych. Mogą być one nadal oceniane na zasadach ogólnych i potencjalnie uznane za rynkowe. Wyrok NSA pokazuje jednak, że zastosowanie niestandardowej metody kalkulacji oprocentowania może pozbawić podatnika możliwości skorzystania z uproszczenia safe harbour i związanej z nim ochrony.

Tetiana Startseva
Młodszy Manager

tel. 61 852 58 45
tstartseva@abctax.com.pl

„Łamany” transport a eksport towarów

Wyrok WSA w Gliwicach z 21 maja 2026 r., sygn. I SA/GI 1012/25

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła sprzedaży pojazdów przez szwajcarską spółkę, która była zarejestrowana na potrzeby VAT w Polsce, na rzecz kontrahenta mającego siedzibę w Unii Europejskiej. Już na etapie składania zamówienia kupujący poinformował sprzedawcę, że pojazdy nie pozostaną na terenie UE, lecz zostaną przekazane Armii Ukraińskiej. Od początku było więc jasne, że ich końcowym miejscem przeznaczenia będzie Ukraina. We wniosku o interpretację spółka wskazała, że w całym łańcuchu występują dwie odrębne dostawy: pierwsza pomiędzy spółką a nabywcą oraz druga pomiędzy nabywcą a Armią Ukraińską.

Ze względów logistycznych transport został podzielony na dwa etapy. Najpierw sprzedawca dostarczył pojazdy do miejsca położonego w pobliżu granicy polsko-ukraińskiej. Następnie, po kilkudniowym postoju organizacyjnym, pojazdy zostały przewiezione do Ukrainy przez Armię Ukraińską. Przerwa w transporcie miała wyłącznie charakter logistyczny. Od samego początku wszystkie strony wiedziały, że ostatecznym miejscem przeznaczenia towarów jest Ukraina. W czasie magazynowania pojazdy nie były w żaden sposób przerabiane ani modyfikowane, a ich charakter i przeznaczenie pozostały niezmienione.

Zdaniem Spółki transakcja stanowiła eksport towarów z Polski, a więc mogła korzystać ze stawki VAT 0%. Spółka argumentowała, że doszło do faktycznego wywozu towarów z Polski poza terytorium Unii Europejskiej. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej nie podzielił jednak tego stanowiska i uznał, że transakcję należy opodatkować jak dostawę krajową.

Stanowisko WSA

WSA w Gliwicach **podzielił stanowisko Dyrektora KIS i oddalił skargę podatnika**. Sąd przypomniał, że dla uznania danej transakcji za dostawę łańcuchową konieczne jest, aby towar był transportowany bezpośrednio od pierwszego dostawcy do ostatniego nabywcy w ramach jednej wysyłki o charakterze ciągłym i nieprzerwanym.

W ocenie Sądu kluczowe znaczenie miał fakt, że transport był realizowany przez dwa różne podmioty. Pierwszy odcinek został wykonany przez przewoźnika działającego na rzecz sprzedawcy, natomiast drugi przez Armię Ukraińską. W konsekwencji nie można było mówić o jednej, nieprzerwanej wysyłce od pierwszego dostawcy do końcowego odbiorcy.

WSA zwrócił uwagę m.in., że Spółka nie była odpowiedzialna za dostawę do miejsca znajdującego się na terytorium państwa trzeciego – **miejsce, do którego transport był organizowany przez Spółkę znajdowało się w Polsce**. Nie doszło przy tym do sytuacji, że kupujący zobowiązał Spółkę do dostawy na teren Ukrainy, a dostawa ta okazała się niemożliwa do przeprowadzenia z uwagi na warunki wywołane konfliktem zbrojnym.

Sąd podkreślił, że sama wiedza sprzedawcy o ostatecznym przeznaczeniu towaru poza UE nie wystarcza do uznania, że doszło do eksportu. Również fakt, że towary nie zmieniły swoich właściwości oraz że przerwa w transporcie miała charakter logistyczny, nie przesądza jeszcze o zachowaniu ciągłości transportu na potrzeby VAT.

W rezultacie WSA uznał, że w opisanej sytuacji nie doszło do transakcji łańcuchowej ani do eksportu towarów. Dostawa dokonana przez Spółkę stanowiła zatem dostawę krajową podlegającą opodatkowaniu w Polsce.

Wyrok sądu jest prawomocny.

Okiem ekspertki ABC Tax – Weronika Sydow

Należy zwrócić uwagę na stanowisko Sądu, zgodnie z którym o braku ciągłości transportu może przesądzać sam fakt realizowania poszczególnych odcinków przewozu przez różne podmioty. Podejście to może budzić pewne wątpliwości. Organy często wskazują, że krótkotrwałe postoje logistyczne, przeładunki czy magazynowanie nie muszą automatycznie prowadzić do przerwania transportu, jeżeli od początku znane jest miejsce przeznaczenia towarów, a sam towar nie podlega zmianom. W analizowanej sprawie wszystkie te warunki były spełnione.

Na uwagę zasługuje to, że Sąd przywiązał relatywnie niewielkie znaczenie do szczególnych okoliczności logistycznych związanych z wojną w Ukrainie. W uzasadnieniu podkreślono, że względy praktyczne i organizacyjne nie mogą prowadzić do odstępstwa od ustawowych przesłanek uznania transportu za nieprzerwany. Dla podatników oznacza to konieczność bardzo ostrożnego planowania wieloetapowych dostaw poza UE oraz szczegółowej analizy czy sposób organizacji transportu nie pozbawi ich prawa do wykazania eksportu i zastosowania stawki 0% VAT.

Weronika Sydow
Starszy konsultant

tel. 796 720 901
wsydow@abctax.com.pl

Czy odszkodowanie wypłacone z polisy OC stanowi przychód podatkowy?

Wyrok NSA z 25 czerwca 2026 r., sygn. II FSK 1019/23

Stan faktyczny

Spółka świadczyła m.in. usługi księgowe. W latach 2017–2018 błędnie obliczyła zobowiązania podatkowe swoich klientów. W konsekwencji klienci musieli dopłacić na rzecz organu zaległość podatkową wraz z odsetkami.

W związku ze szkodą wynikającą z nieprawidłowego wykonania usług klienci wystawili spółce noty obciążeniowe. Spółka nie zaliczyła kwot wynikających z tych not do kosztów uzyskania przychodów, ze względu na art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy o CIT (kara umowa za wadliwie wykonaną usługę).

Spółka posiadała ubezpieczenie OC w związku z prowadzoną działalnością. Ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie bezpośrednio na rachunki klientów. Spółka złożyła wniosek o interpretację, w którym zapytała, czy kwota wypłacona z polisy OC stanowi jej przychód podlegający opodatkowaniu CIT. Jej zdaniem świadczenie nie powodowało powstania przychodu.

Stanowisko Dyrektora KIS

Dyrektor KIS uznał stanowisko spółki za nieprawidłowe. Wskazał, że to spółka odpowiadała za powstałą szkodę i co do zasady powinna ją naprawić. Zdaniem Dyrektora KIS to spółka ubezpieczyła się od skutków ewentualnych zaniedbań i to jej należna jest kwota wypłacona z tytułu ubezpieczenia, stanowiąc jej przychód podatkowy. Dyrektor KIS uznał, że bezpośrednie przekazanie środków poszkodowanym nie ma znaczenia dla kwalifikacji podatkowej odszkodowania, jako przychodu spółki.

Stanowisko WSA w Gdańsku

WSA w Gdańsku wyrokiem z 28 lutego 2023 r. (sygn. I SA/Gd 1094/22) uchylił wydaną interpretację.

Sąd wskazał, że odszkodowanie dotyczyło szkód w majątku klientów i w istocie służyło spłacie zobowiązań spółki wynikających z wadliwego wykonania usług. Ubezpieczyciel wypłacając odszkodowanie, dokonał jedynie zwrotu potencjalnych wydatków, jakie spółka poniosłaby w celu odtworzenia stanu sprzed zajścia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową. W ocenie sądu nie doszło zatem do przysporzenia majątkowego stronie spółki.

Stanowisko NSA

NSA oddalił skargę kasacyjną Dyrektora KIS. Sąd opowiedział się za stanowiskiem, zgodnie z którym świadczenie odszkodowawcze wypłacone przez ubezpieczyciela w ramach polisy OC w związku ze szkodą powstałą wskutek wadliwego wykonania przez spółkę zobowiązań wobec jej klientów nie jest przychodem podatkowym.

NSA podkreślił, że dla oceny podatkowej rozstrzygające znaczenie ma ekonomiczna funkcja świadczenia, a nie techniczny sposób przepływu środków. Istotne jest, czy świadczenie ubezpieczyciela odpowiada konkretnemu roszczeniu klientów i pokrywa ten sam ciężar ekonomiczny obciążający spółkę. Ponadto, według NSA za stanowiskiem spółki przemawia przede wszystkim fakt, że po jej stronie nie dochodzi do przysporzenia, rozumianego jako trwałe, definitywne zwiększenie jej aktywów majątkowych.

Sąd wskazał, że art. 12 ust. 4 pkt 6a ustawy o CIT (zgodnie z którym do przychodów nie zalicza się zwróconych innych wydatków niezaliczonych do kosztów uzyskania przychodów) nie zawiera ograniczeń w zakresie tego, kto ma dokonać zwrotu wydatku. Przepis ten mówi natomiast o tożsamości przedmiotowej danego wydatku, która zdaniem NSA została zachowana.

NSA zwrócił również uwagę na symetrię między kosztami i przychodami. Jeżeli ciężar odszkodowawczy związany z wadliwie wykonaną usługą nie może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 22 ustawy o CIT, świadczenie ubezpieczyciela kompensujące ten sam ciężar nie powinno stanowić przychodu. Zdaniem NSA odmienna wykładnia prowadziłaby do nieuzasadnionej asymetrii podatkowej, tj. sytuacji, w której podatnik nie mógłby rozpoznać kosztu podatkowego, a jednocześnie musiałby wykazać przychód z tytułu świadczenia, które wyłącznie neutralizuje ten sam niekosztowy ciężar - w rezultacie opodatkowaniu podlegałoby świadczenie, które nie wiązało się z żadnym faktycznym wzbogaceniem podatnika.

Okiem ekspertki ABC Tax – Aleksandra Ulążka

W wydanym wyroku NSA potwierdził, że wypłata z polisy nie zawsze oznacza powstanie przychodu podatkowego. Jeżeli wypłata z polisy nie prowadzi do definitywnego zwiększenia majątku ubezpieczonego oraz pokrywa konkretny ciężar odszkodowawczy wobec osoby trzeciej zasadniczo brak jest podstaw do rozpoznania przychodu podlegającego opodatkowaniu CIT.

Jednocześnie NSA wskazał, że w orzecznictwie występują dwa odmienne stanowiska dotyczące stosowania art. 12 ust. 4 pkt 6a ustawy o CIT do świadczeń z ubezpieczenia OC. Skład orzekający w tej sprawie przyjął podejście korzystne dla podatnika, akcentujące brak trwałego przysporzenia oraz potrzebę zachowania symetrii między niepodatkowym kosztem a świadczeniem, które ten koszt kompensuje. Drugie podejście zakłada, że świadczenia tego rodzaju należy zakwalifikować jako przychód podlegający opodatkowaniu, otrzymany w związku z zaistnieniem warunków ujętych w umowie ubezpieczenia.

Warto dodać, że każda sprawa związana z karami umownymi i odszkodowaniem wypłacanym przez ubezpieczyciela wymaga indywidualnej analizy z perspektywy podatkowej.

Aleksandra Ulążka
Konsultantka podatkowa

tel. 61 852 58 45
aulazka@abctax.com.pl

**Jeżeli są Państwo zainteresowani szczegółowymi informacjami w tym zakresie
lub naszym wsparciem,**

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

Tomasz Napierała
Doradca podatkowy | Partner w ABC Tax
tel. 797 720 901
tnapierala@abctax.com.pl

Elżbieta Skurczak
Radczyni prawna | Partner w ABC Tax
tel. 533 336 434
eskurczak@abctax.com.pl

Natalia Chwała
Doradczyni podatkowa | Partner w ABC Tax
tel. 790 720 902
nchwała@abctax.com.pl

Tetiana Startseva
Młodszy Manager
tel. 61 852 58 45
tstartseva@abctax.com.pl

Weronika Sydow
Starszy konsultant
tel. 796 720 901
wsydow@abctax.com.pl

Aleksandra Ulążka
Konsultantka podatkowa
tel. 61 852 58 45
aulazka@abctax.com.pl

ABC Tax Sp. z o.o.
ul. Paderewskiego 6/7
61-770 Poznań

Kontakt
tel. +48 61 852 58 45
biuro@abctax.com.pl